

Den næste sag på dagsordenen var:

30) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 27:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af overenskomsten om Verdenshandelsorganisationen (WTO).

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen).
(Fremsat 17/11 94. Første behandling 24/11 94.
Betænkning 9/12 94).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes, at der i anledning af den høring, som Europaudvalget har arrangeret om det her spørgsmål, er grund til at sige, at jeg synes, den høring bekræfter, at det er en god idé, at vi i Europaudvalgets regi arrangerer sådanne høringer. Jeg vil gerne sige tak for høringen og opfordre til, at vi går videre med på vigtige felter at afholde sådanne høringer, bl.a. vedrørende den kommende debat om regeringskonferencen i EU i 1996.

Efter min opfattelse bestyrkede høringen det indtryk, som Enhedslisten hele tiden har haft, nemlig at skatteaftalerne, som nu ligger som forslag til folketingsbeslutning, ikke er acceptable. Jeg vil i den forbindelse sige, at jeg har mødt en kritik af, at Europaudvalget afgav betænkning, inden høringen blev afholdt, og det er en kritik, som vi i udvalget må tage til os. Det må jo være meningen, at når vi holder en høring, så er det også, for at vi igennem denne kan blive klo- gere.

Jeg synes, at høringen klart bestyrkede det billede, som Enhedslisten tidligere har kritiseret, nemlig at skatteaftalen gør de rige lande rigere og de fattigste lande endnu fattigere. Det indtryk blev stærkt bekræftet af de eksperter, der var til stede.

Det blev også bekræftet, at det ikke i skatteaftalen er sikret, at denne ikke kommer i modstrid med de internationale miljøaftaler, som eksisterer. Det blev endvidere bekræftet, at hele det nye regelsæt om individuel ejendomsret kan komme til at skade ulandene ganske meget. Endelig blev det bekræftet, at der er meget store problemer med at få åbenhed i den nye verdenshandelsorganisation, hvor blev det bekræf-

tet, at Danmark jo faktisk står i en situation, hvor vores handlefrihed på det her område i GATT og Verdenshandelsorganisationen er blevet pantsat hos EU-Kommissionen.

Så alt i alt må jeg sige, at Enhedslisten efter de diskussioner, der har været i Europaudvalget, og den høring, der har været, desværre må sige, at vi er blevet bestyrket i, at det rigtigste, man kan gøre i denne sag, er at stemme imod beslutningsforslaget her ved anden behandling.

Steen Gade (SF):

Ja, sådan er det forskelligt, hvad man får ud af høringer. For os har høringen og en analyse af forslaget om WTO understreget, at verden har utrolig mange problemer med de fattigste landes inddragelse af miljø og inddragelse af socialklausuler i forhold til verdenshandelen. Men det ved vi; dét er jo en realitet. Det, vi jo egentlig fik understreget – og det jeg vil lægge vægt på i mit indlæg – er, at det er helt oplagt, at der er en stor diskussion om en lang række af de forhandlinger, som nu kommer til at foregå i WTO. Det er utrolig vigtigt, at vi fra dansk side er velforberedte og lægger den rigtige linje.

Lad os tage tre af de diskussioner, vi havde. Vi havde en diskussion om manglende åbenhed, om manglende adgang for offentligheden og om manglende inddragelse af NGO'er. Der står vi jo med diskussioner, som har været mindst lige så voldsomme i GATT. Men det nye er – og det er jo interessant – at der nu også er ved at opstå en diskussion på verdensplan om åbenhed, offentlighed og inddragelse af græsrodsorganisationer i internationale spørgsmål om handel. Det har der aldrig været før, og det er dér, vi skal lægge en dansk linje, som rækker fremad.

Det er der også behov for i forhold til de fattige lande under indtryk af de ændrede muligheder, det giver for f.eks. udvikling af en regional landbrugspolitik, som gør, at de kan komme ud af det kvælertag, som de fattigste lande er i i dag på grund af dumpningen af fødevarer fra den rige verden, herunder EU. Den fjernes nu, og det vil sige, de får chancen for at udvikle en landbrugspolitik, som gør, at de fattige lande også kan få gang i deres landbrugsproduktion. Det er afgørende vigtigt, at Danmark herhjemme, i vores ulandspolitik, i EU's ulandspolitik og internationalt sætter fokus på, at hjælpen skal drejes i den retning, ligesom spørgsmålet om gældsafvikling for de fattigste lande efter min opfattelse står meget mere i fokus i dag, end det har gjort tidligere, herunder også at vi i Loméaftalerne sikrer, at ulandene får bedre vilkår.

Opsummerende vil jeg sige, at efter vores opfattelse står vi over for, at vi i det danske Folketing nu for første gang for alvor kan gå ind i diskussionen om handel og nogle politiske emner knyttet til handel. Derfor har SF taget initiativet til en forespørgsel om inddragelse af sociale klausuler og miljøklausuler i handelspolitikken.

Det er min opfattelse, at netop det, at høringsen satte stærk fokus på sociale klausuler og inddragelse af miljø – som nu for første gang via WTO, godt nok for sent osv., men nu kommer det dog ind i drøftelserne – gør, at vi dér har en chance for fra dansk side at anlægge en ganske offensiv progressiv politik, som også prioriterer ulandene.

Derfor vil mit forslag til sidst være, at vi på baggrund af høringen afgiver en beretning i Europaudvalget, hvor vi drager nogle fremadrettede konklusioner med hensyn til, hvordan vi vil følge arbejdet i WTO, for det er jo nu, kampen om de her ting rent faktisk er blevet sat på dagsordenen, så vi dermed har chancen for at presse en sådan udvikling i gang.

Og jeg kunne så forestille mig, at der sammen med en forespørgselsdebat, en dagsorden, der bliver vedtaget i Folketinget – og som for første gang kommer til at fastlægge retningslinjer, hvor vi kobler handel, miljø og sociale klausuler sammen – kan ligge en beretning, hvor vi afstikker linjer for dansk ulandspolitik i lyset af de nye vilkår, der er, når vi har WTO.

Ove Fich (S):

Jeg synes ligesom hr. Keld Albrechtsen, at det var en vældig god høring om GATT-WTO, som var her i Folketinget mandag den 12. december. Men da jeg hørte hr. Keld Albrechtsen, måtte jeg konstatere, at der åbenbart må have været to høringer i Folketinget den dag. Jeg fik i hvert fald slet ikke de samme konklusioner ud af det som hr. Keld Albrechtsen. Alle de ting, som hr. Keld Albrechtsen blev bekræftet i, blev jeg ikke bekræftet i.

Jeg opdagede – vidste det sådan set også på forhånd – at der er en lang række problemer, vi skal tumle med i den internationale handel i fremtiden: miljøspørgsmål, sociale klausuler, spørgsmål om tjenesteydelser – en lang række spørgsmål. Men det, jeg blev bekræftet i, var, at det er nødvendigt at ratificere GATT-aftalerne, WTO, nu, fordi alternativet er skræmmende. Alternativet er en stigende protektionisme, og det kan vi ikke være interesseret i.

Det, som jeg synes var det bedste der kom ud

af den høring – i hvert fald af den, som jeg deltog i – var, at det blev klart, at nu må hele det her områdekompleks sættes på den politiske dagsorden. Det er noget, der skal arbejdes videre med i de næste måneder, og derfor vil jeg gerne sige, at jeg synes, det er udmærket, at SF har anmeldt en forespørgsel om de her problemstillinger. Nu er det for alvor kommet på vores dagsorden.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil blot sige, at jeg synes, det er en lidt omvendt måde at gribe tingene an på, når man fra SF's side i realiteten er enig med Enhedslisten i en lang række af de kritikpunkter, som vi rejser imod GATT-aftalen, at man så siger, at nu stemmer vi så for den. Sådan forstår jeg SF's holdning. Nu laver vi først en masse ulykker, og så tager vi bagefter i Europaudvalget fat på via en beretning at afbøde de værste af disse ulykker.

Jeg vil da sige, at Enhedslisten naturligvis vil være med til at forsøge at få en god beretning til at afbøde disse ulykker. Vi vil også gerne deltage aktivt i en sådan forespørgselsdebat med henblik på at få en god dagsorden. Men vi kan ikke deltage aktivt i først at godkende den aftale, som laver alle disse ulykker, og så derefter må til at lave dette arbejde med at afbøde virkningerne af aftalen.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Jeg tror, hr. Keld Albrechtsen har misforstået mig. Sagen er, at SF som det eneste parti i Folketinget under alle GATT-forhandlingerne, mens de har været drøftet i Europaudvalget, har kæmpet for, at vi skulle inddrage miljø i GATT-forhandlingerne. Det har vi ikke kunnet overbevise skiftende danske udenrigsministre om; så det har ikke kunnet blive dansk politik.

Det er altså heller ikke lykkedes i andre lande i denne verden. Men da GATT-forhandlingerne var afsluttet, lykkedes det for nogle andre – desværre ikke Danmark, jeg er ked af, at vi ikke var spidsen på det tidspunkt – men så var der andre, der sagde: Jamen det med miljø skal da inddrages. Det var et resultat af Marrakesh-beslutningen. Og så er det, jeg siger: Jamen det skal vi da kaste os ind i med stor iver og stor begejstring.

Så er der temaet om, at nu kommer der en masse ulykker, og det stemmer SF for. Nej, sådan er det ikke, vil jeg sige til hr. Keld Albrecht-

sen. Den store ulykke ville være, hvis et nej til det forhandlingsresultat blev vedtaget, for så ville vi have kastet verden ud i et kapløb om protektionisme, og i det kapløb vinder de økonomisk stærkeste, og der taber de svageste med sikkerhed.

Kristian Thulesen Dahl (FP):

Hr. Steen Gade sagde i sit første indlæg heroppefra om WTO-aftalen, at det er nu, arbejdet starter, og jeg vil gerne på Fremskridtspartiets vegne sige, at det er vi fuldstændig enige i. Der er utrolig mange risikofyldte momenter i den aftale, som ligger; der er stor fare for, at tingene går i vasken, og det er derfor, vi skal være meget årvågne med hensyn til, hvordan tingene kommer til at forløbe. Det gælder specielt de konflikter, som der er lagt op til med den her WTO-aftale.

Hr. Steen Gade nævnte ting omkring åbenhed osv., og jeg er glad for, at SF også har fundet ud af, at en sådan frihandelsaftale rent faktisk også er til fordel for ulandene, for de dårligere stillede lande, som samlet får en bedre markedsadgang, og derfor er det en større fordel for dem, at vi får denne aftale.

De problemer, som Fremskridtspartiet ser ved aftalen, er derimod – nok i modsætning til SF – den risiko, der er for, at der kommer nye former for handelshindringer i verdenshandelen. De nye risikoformer er jo, som det jo tidligere har været nævnt heroppefra, bare nok med modsat fortegn, de her sociale klausuler, miljøklausuler, som man nu ønsker kraftigt skal indarbejdes som nye måder at forhindre frihandel på.

Det er vores opfattelse, at vi skal være yderst varsomme med at opfinde nye metoder til at gå imod den frie verdenshandel, og derfor håber vi også, at det instrument, som jo også er i WTO-aftalen, nemlig de organer, som skal prøve at løse de konflikter, der kommer, vil være handlekraftigt, så vi kan undgå at få nedbrudt den frihandel, der er lagt op til.

Det, der er vores udgangspunkt i Fremskridtspartiet, er, at vi meget gerne vil have gode og høje standarder. Vi vil gerne have gode krav, når det drejer sig om sociale forhold, og når det drejer sig om miljøforhold, men vi ønsker, at tingene skal løses så internationalt, som det er muligt, så det ikke virker konkurrenceforvridende.

Og så lad mig blot sige til hr. Keld Albrechtsen, som siger, at WTO-aftalen jo giver en masse

ulykker, at dér er jeg fuldstændig uenig. WTO-aftalen er en forudsætning for, at alle de gode ting i forbindelse med større frihandel nu kan at blive opfyldt, og hvis ikke vi ratificerer denne aftale, er forudsætningen for alle de gode ting, der kan ligge i den større grad af frihandel – også for de dårligere stillede lande – bristet. Derfor må jeg indrømme, at jeg ikke forstår Enhedslistens logik på det her område.

Lene Espersen (KF):

Det, der får mig på talerstolen, er hr. Keld Albrechtsens tale om ulykker, der vil regne ned over de dårligst stillede lande. Altså, derved at vi ratificerer her, får vi jo netop den liberalisering, som er så nødvendig for de dårligst stillede lande. Og jeg må ærligt indrømme, at jeg overheadet ikke forstår hr. Keld Albrechtsens motiver i den her sag, for med WTO får vi jo netop det handelspolitiske regimeskifte, som jeg i hvert fald kan forstå, at Enhedslisten har efterlyst. Vi går netop væk fra minilateralismen, som EU og NAFTA har været de store foregangsmand for, og går over til flere multinationale aftaler, hvilket jo først og fremmest vil komme de dårligst stillede lande til gode. Så jeg kan slet ikke forstå, at hr. Keld Albrechtsen taler om ulykker, når vi i realiteten faktisk står og har et handelspolitisk regimeskifte foran os.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Nu forstår jeg jo godt, at liberalister som hr. Thulesen Dahl og nogle borgerlige partier er store tilhængere af en international aftale, som i bund og grund bygger på liberalismens principper.

Jeg er jo ikke liberalist, men ønsker tværtimod, at de sociale og miljømæssige hensyn skal gå forud for alle andre hensyn i den her sag. Og det, der er problemet, når vi f.eks. kigger på Afrika, er, at de fattigste lande i Afrika – hvilket er veldokumenteret, også med tal fra f.eks. Verdensbanken; det er ikke noget, Enhedslisten har fundet på, det er veldokumenteret – som følge af GATT-aftalen bliver endnu fattigere.

Det er ikke tiden at gå i detaljer med det nu, men i al korthed handler det om, at disse lande på grund af den politik, man har ført bl.a. fra Europas side, har mistet deres landbrugsegenproduktion og nu skal ud på verdensmarkedet og købe landbrugsvarerne til højere priser, end de kan betale, og derfor endnu mere bliver kastet ud i den yderste fattigdom som følge af dette forgudede liberalistiske verdensmarked.

Det er det, jeg kalder ulykker, og jeg er ganske sikker på, at de mennesker, som mister deres eksistensmuligheder – og det er de rent fysiske eksistensmuligheder, vi her taler om, nemlig simpelt hen det daglige brød – bestemt vil opfatte det som en dyb ulykke, og det var derfor, jeg brugte udtrykket ulykker.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Jeg vil gerne takke Folketingets overvældende flertal, alle minus Enhedslisten, for tilslutningen til ratifikationen af Uruguay Runden.

Den høring, jeg har overværet, den del af den, svarede ikke til, hvad hr. Albrechtsen havde fået ud af det. Jeg er enig med hr. Ove Fich, når han siger, at der må have været to høringer, én, som hr. Keld Albrechtsen var til, hvor han hørte ét, og en anden, som vi andre var til, og hvor vi hørte noget andet.

Det, som er kendetegnende for denne aftale, er, at den er et stort fremskridt frem imod en friere verdenshandel med industrivarer, et stort fremskridt i retning af at nedbringe verdenssubsidierne til landbruget og til i øvrigt at regulere og disciplinere samhandelen med nye områder som serviceydelser og intellektuelle rettigheder, et stort, frit skridt fremad mod en friere verdenshandel, som jo altså også har fået tilslutning fra alverdens nationer. Det er et stort fremskridt, som vi i dag her i Folketinget kan give vores tilslutning til.

Men det er jo da ikke fuldkomment. Der er da bestemt ting i dette her, som der skal arbejdes videre med. Det gælder især spørgsmålet om sammenhængen mellem international handel og miljø, og der er også andre spørgsmål, som trænger sig på til videre debat.

Og under alle forhold eksisterer jo såvel forud for undertegnelsen af denne aftale som efter undertegnelsen af denne aftale hele diskussionen om de rige landes ansvar for at yde en ordentlig udviklingsbistand til de fattigste lande. Det er et ansvar, Danmark for sin del lever op til. Der er andre lande, der ikke gør det. Den diskussion består fortsat, og den løses jo ikke ved denne aftale.

Jeg takker for den store tilslutning og kan tilsige, at jeg selvfølgelig meget gerne i forhold til Europaudvalget deltager i en drøftelse af, hvorledes vi nu fra dansk side skal udnytte de nye muligheder, som eksistensen af WTO vil give os i det internationale handelssamarbejde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning vedtoges med 128 stemmer (S, V, KF, SF, FP, RV og CD) mod 6 (EL).

Formanden:

Dette vil blive meddelt udenrigsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

31) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 32:

Forslag til folketingsbeslutning om ordningen for De Europæiske Fællesskabers egne indtægter.

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen). (Fremsat 30/11 94. Første behandling 8/12 94. Betænkning 9/12 94).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning vedtoges med 118 stemmer (S, V, KF, SF, RV og CD) mod 14 (FP og EL).

Formanden:

Dette vil blive meddelt udenrigsministeren.